

Mitä kaikkea meidän tulee ennakoida, kun ennakoimme?

VTT, projektikoordinaattori Timo Aro
Ennakoinnin yhteistyöstarttitilaisuus
10.6.2009 Tampere

...alueen, aluekehityksen ja
pikkuriikkisen TE-
keskuksen näkökulmasta

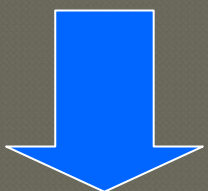
Ennakointi

Ennusteet

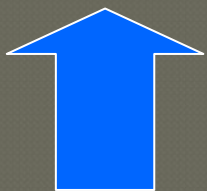
**Tulevaisuus-
tutkimus**

Aikakausi Kriteeri	1970-1990 SÄÄDELLYN KEHITYKSEN AIKAKAUSI	1990-2007 OHJELMALLISEN KEHITYKSEN AIKAKAUSI	2010 KANNUSTAVAN KEHITYKSEN AIKAKAUSI
Toiminta- ympäristö	Kansallinen	Alueet, EU	Globaali, EU, suuret kaupunkiseudut
Suunnittelu- paradigma	Ohjaus, rationaalisuus	Strateginen, ohjelma-perusteisuus	Joustava, hajautettu, muuttuva
Päämäärä ja tavoite	Koko maan tasapuolinen ja tasapainoinen kehittäminen	Keskittyminen luominen ja tukeminen	Varautuminen globaalin kilpailun seurausvaikutuksiin
Toimintayksikkö	Kunta	Seutu- tai maakunta	Kaupunkiseudut
Julkisen hallinnon ohjausrooli	Top-Down, kontrolliin perustuva, säätelevä	Strategiat, verkostot, ohjelmat, hankkeet	Välineellinen, mahdollistava, luottamusvälikappale
Ennakoinnin rooli	Suunnittelua tukeva	Ohjelma- ja strategiatyötä legimitoiva	Visionäärinen, kokeellinen
Aluekehityksen rooli	Samantaltava, ongelmalähtöinen	Aluelähtöisyys, EU:n rakennepolitiikka keskiössä	Laaja-alainen kehittäminen, aktiivinen aloitteellisuus

ALUEEN
RAKENTEELLISET
TEKIJÄT

ALUEEN
DYNAAMISET
TEKIJÄT

ALUEEN
VÄLINEELLISET-
TEKIJÄT

ALUEEN OSAAMISRAKENNE JA -PÄÄOMA

ALUEEN KILPAILUKYKY

ALUEEN SAAVUTETTAVUUS

ALUEEN TYÖPAIKAT

ALUEEN VÄESTÖ

ALUETALOUS

Työllisyys

Työpaikat

Väestö-
muutokset

Väestö-
rakenne-
tiedot

BKT

Elinkeino- ja
toimiala-
rakenne

EU-ohjelmat

Kansalliset
ohjelmat

Keskeiset strategiat
eri aluetasoilla

TOIMENPITEET
JA MÄÄRÄRAHAT

Rakenerahasto-
ohjelmat

Komission
ohjelmat

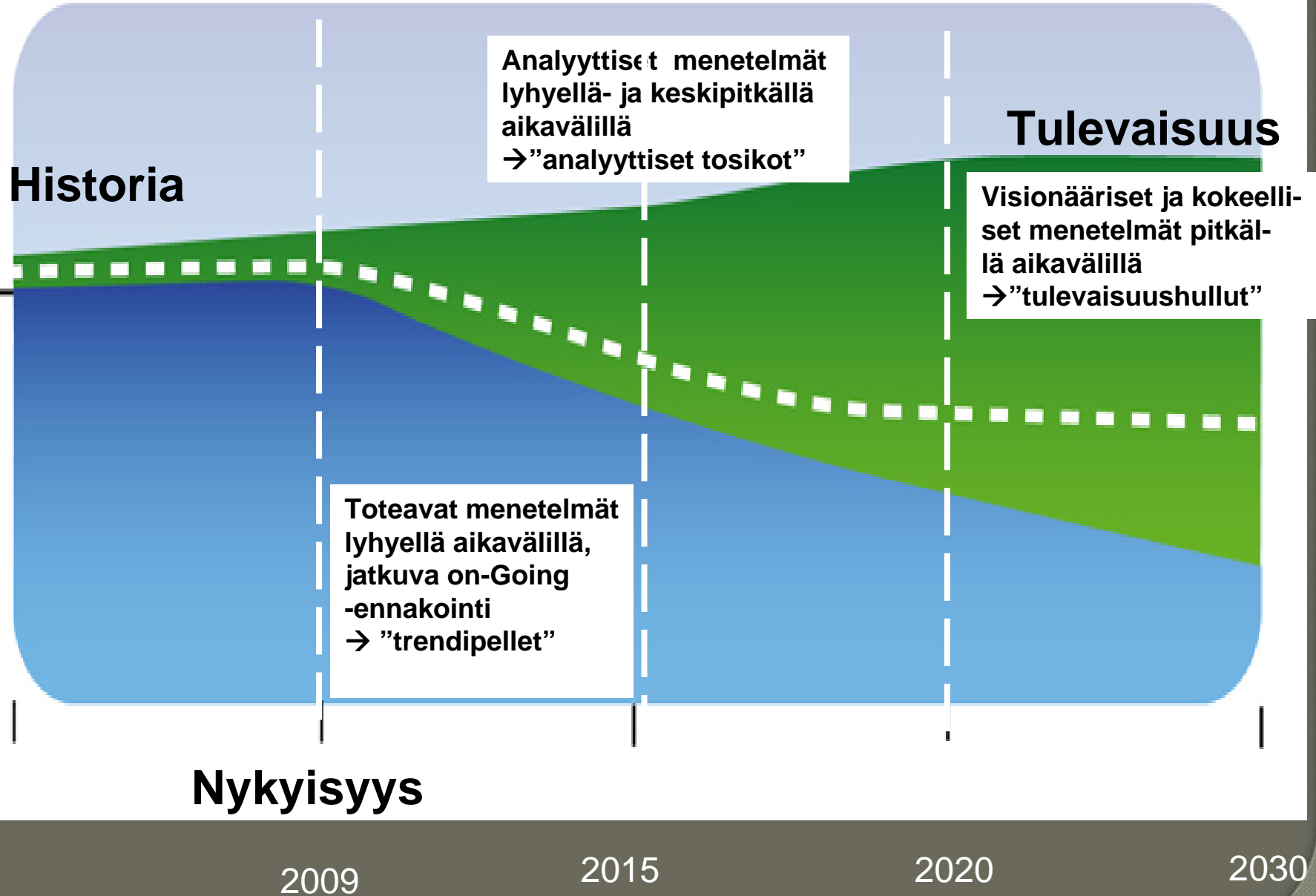
-Oske
-AKO
-AMO jne.

Sektori-
lähtöiset

Alue-
lähtöiset

Tilastotuotanto
ja tietokannat

Alueellisen ennakkoinnin haaste

ENNAKOINTIMENETELMIÄ AIKAHORISONTISSA

ENNAKOIVA ASENNE

KYSELYT,
HAASTATTELUT

TOIMINTAYMPÄ-
RISTÖANALYYSIT

YRITYS- JA ASIAKAS-
ANALYYSIT

SKENAARIOT

HEIKOT SIGNAALIT

VILLIT KORTIT

AIKASARJAT

SKENAARIOT

HEIKOT SIGNAALIT

VILLIT KORTIT

AIKASARJAT

On Going -ennakointi

Alle 3 vuotta

Alle 10 vuotta

Yli 10 vuotta

KYSELYT

HAASTATTELUT

TIETOKANNAT

REKISTERIT

BAROMETRIT

BAROMETRIT

ASIAANTUNTIJAPANEELIT

TULEVAISUUS-
VERSTAAT

TRENDIT

MEGATRENDIT

ENNUSTEET

RAKENNEANALYYSIT

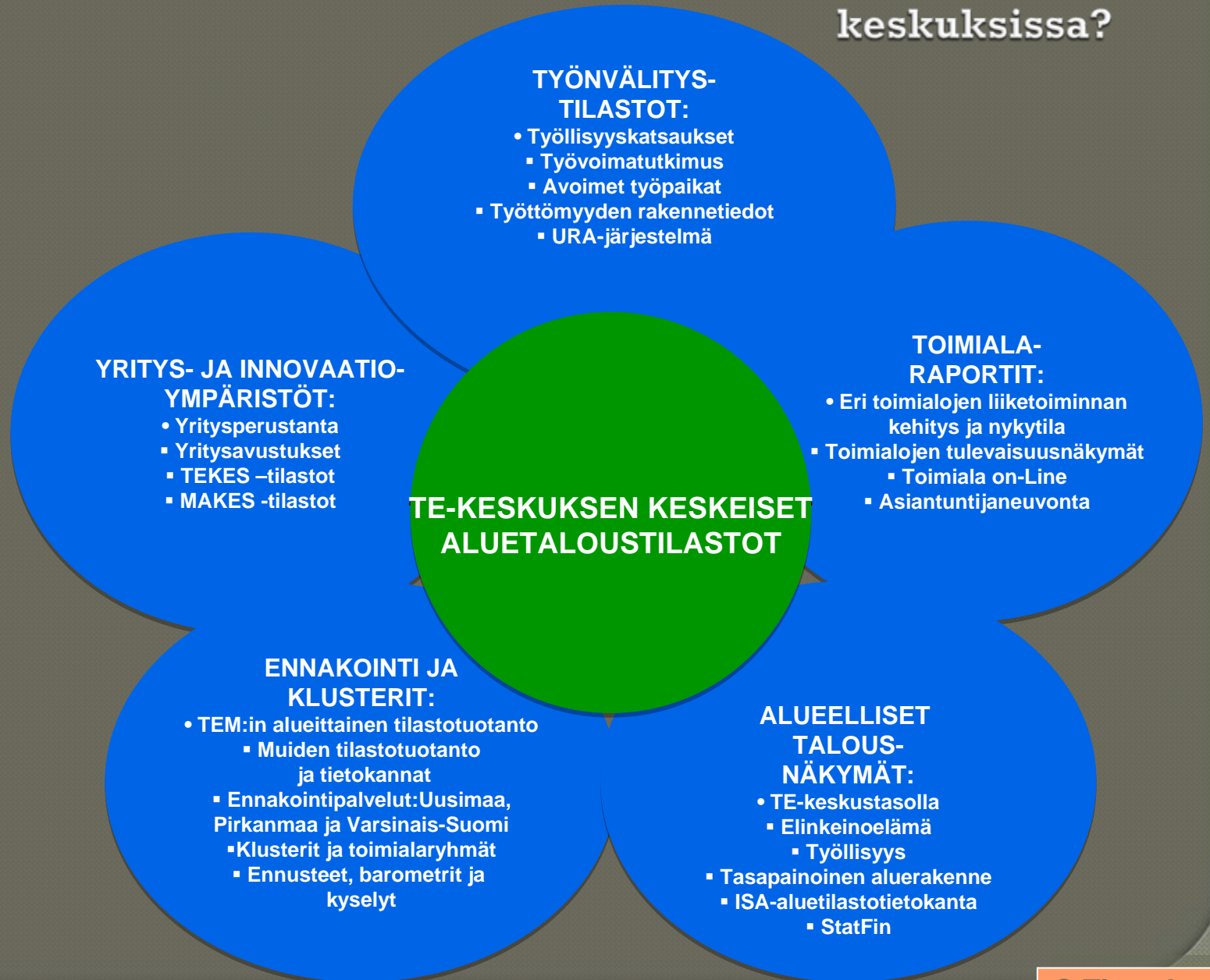
TRENDIT

MEGATRENDIT

ENNUSTEET

RAKENNEANALYYSIT

Mitä ennakoidaan esimerkiksi aluetalouden osalta TE-keskuksissa?

Ennakointiin liittyviä kehittämishaasteita

1. Olennaisen ennakointitiedon tunnistaminen, jalostaminen, hyödyntäminen ja välittäminen?

- Ajankohtaista, vertailevaa, muutokseen pureutuvaa
- Väärien mielikuvien ja mutu –tiedon aktiivista kumoamista
- ”Numeroähkyn” selättämistä visualisoinnilla ja graafisilla esityksillä
- Kykyä segmentoida ennakointitietoa eri asiakasryhmille: esimerkiksi päättäjille valmista, tiivistä ja analysoitua, kun taas tiedotusvälineillä taustoittavaa ja kuvailevaa ”tarinoiden” kautta

Ennakointiin liittyviä kehittämishaasteita

2. Ennakoinnin aito lisäarvo

- Käyttäjälähtöisyyden ja luotettavuuden jatkuva korostaminen
- ”Ennakkointityökalujen” täysimääräinen hyödyntäminen, sopivat työkalu(t) oikeaan tarpeeseen
- Ennakointianalyysien ja avointen tietokantojen asiakastarveperustainen kehittäminen (esim. alueelliset/toimiala-kohtaiset talouskatsaukset, ennakointipalveluiden julkiset tuotokset jne.)
- Uusien mittarien luominen (ekologiset-, sosiaaliset- tai verkostomittarit, indeksit jne.)
- Uusien aluerajausten tarve (yhteistoiminta-alueet, PARAS-alueet, työssäkäynti-alueet jne.)
- Organisaatiokohtaiset ennakointisuunnitelma?

Ennustamisen vaikeudesta

” Maailmanlaajuisen tulevaisuusseuran puheenjohtaja Ken Olsson väitti vuonna 1977, ettei ole mitään perusteita edes ajatella, että yksilöillä ja kotitalouksilla olisi tulevaisuudessa tietokoneita”

” Warner Brothers -yhtiön Harry Warner epäili 1920-luvulla vahvasti äänielokuvan kaupallisia mahdollisuuksia”

” IBM:n hallituksen puheenjohtaja Thomas Watson ennusti omalla aikanaan maailmantalouden tarvitsevan suunnitellun viisi tietokonetta”

Lordi Kelvin epäili 1800-luvun lopussa, että ilmaa raskaammat lentävät koneet ovat mahdottomia”

Kiitokset!!!